

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนบุคลิกภาพกับคะแนนความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน
2. เพื่อศึกษานักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว บุคลิกภาพเก็บตัว มีความสนใจในอาชีพใดมากที่สุด
3. เพื่อศึกษาว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว บุคลิกภาพเก็บตัวจะมีความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทแตกต่างกันหรือไม่
4. เพื่อศึกษาว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพและระดับการศึกษาต่างกัน จะมีความสนใจในอาชีพแตกต่างกันหรือไม่

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชายและหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดกลางจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 420 คน เป็นชาย 210 คน หญิง 210 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือต่าง ๆ เก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้
 - 2.1 แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดงตัว-เก็บตัว สร้างขึ้นโดยชูศักดิ์ ชัมภลนิเทศ นิธิปริญญาไพศาลาการวัดผลการศึกษา ซึ่งสิทธิโชค วรรณสันติกุล ได้นำมาปรับปรุงขึ้นใช้ที่มีความเชื่อมั่น .86 เป็นแบบทดสอบชนิดมาตราส่วนประมาณค่า
 - 2.2 แบบสำรวจความสนใจในอาชีพต่าง ๆ ของนักเรียนซึ่งเป็นแบบสำรวจมาตรฐานที่สร้างขึ้นโดยกองวิจัย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
 - 2.3 แบบสอบถามรายละเอียดส่วนตัวของนักเรียน
3. การดำเนินการ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม แบบทดสอบบุคลิกภาพและแบบสำรวจ

ความสนใจในอาชีพไป เก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองทั้งหมด แล้ว นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจให้คะแนนแบบทดสอบบุคลิกภาพแสดงตัว บุคลิกภาพเก็บตัว รวมคะแนนของแต่ละฉบับแล้วแบ่งเป็นกลุ่มที่แสดงตัวและเก็บตัวตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้จากนี้จึงตรวจให้คะแนนแบบสำรวจความสนใจในอาชีพแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้ คือ

1. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนบุคลิกภาพแสดงตัว บุคลิกภาพเก็บตัว กับคะแนนความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน
2. หาคะแนนเฉลี่ยความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว บุคลิกภาพเก็บตัว
3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว บุคลิกภาพเก็บตัว กับความสนใจในอาชีพแต่ละประเภท
4. หาคะแนนเฉลี่ยความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว บุคลิกภาพเก็บตัว กับอาชีพ และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง
5. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว บุคลิกภาพเก็บตัว กับอาชีพ และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ของนักเรียน ผลการวิจัยครั้งนี้บุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพงานนอกบ้าน งานวิทยาศาสตร์ งานบริการสังคม และงานเสมียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้น ไม่มีความสัมพันธ์กัน
2. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง ที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวสนใจงานเสมียนเป็นอันดับหนึ่ง ส่วนนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ที่มีบุคลิกภาพเก็บตัวสนใจงานนอกบ้านเป็นอันดับหนึ่ง
3. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง ที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวมีความสนใจในอาชีพทุกประเภทอาชีพไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีบุคลิกภาพเก็บตัวมีความสนใจ

ในอาชีพแตกต่างกันในงานศิลปะ

4. นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัวซึ่งมีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการมีความสนใจในอาชีพแตกต่างกันในงานนอกบ้าน ผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขายมีความสนใจในอาชีพแตกต่างกันในงานนอกบ้าน งานจักรกล งานวิทยาศาสตร์ งานชักชวนโฆษณา งานบริการสังคม และงานเสมียน ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทไม่แตกต่างกัน ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้างมีความสนใจในอาชีพแตกต่างกันในงานนอกบ้าน งานวิทยาศาสตร์ และงานบริการสังคม

5. นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว บุคลิกภาพเก็บตัว ซึ่งมีผู้ปกครองไม่ได้รับการศึกษามีความสนใจในอาชีพแตกต่างกันในงานนอกบ้าน งานวิทยาศาสตร์ ผู้ปกครองได้รับการศึกษาในระดับประถมศึกษาที่มีความสนใจในอาชีพแตกต่างกันในงานนอกบ้าน งานชักชวนโฆษณา งานวรรณกรรม และงานเสมียน ผู้ปกครองได้รับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาที่มีความสนใจในอาชีพแตกต่างกันในงานนอกบ้าน และงานคำนวณ ผู้ปกครองได้รับการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่มีความสนใจในอาชีพแตกต่างกันในงานนอกบ้าน งานวิทยาศาสตร์ งานดนตรี และงานบริการสังคม

อภิปรายผล

1. การศึกษาความสัมพันธ์ จากการศึกษาค้นคว้าพบว่า บุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพงานนอกบ้าน งานวิทยาศาสตร์ งานบริการสังคม และงานเสมียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 1 ซึ่งกล่าวว่า บุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพของนักเรียน และผลการวิจัยครั้งนี้ได้สอดคล้องกับความเชื่อของ ฮอลแลนด์ ที่ว่า "ความสนใจในอาชีพและความชอบในอาชีพของบุคคลมีส่วนสัมพันธ์กับบุคลิกภาพของแต่ละคน" (Holland. 1966 : 132) แต่ทั้งนี้ก็มีผู้วิจัยไม่สอดคล้องกับการวิจัยฉบับนี้คือ เอลตัน ก็ได้ศึกษาพบว่า นิสิตชายจำนวนร้อยละ 24.11 ไม่สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้ นิสิตที่ไม่สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้นั้นมีคะแนนเฉลี่ยของบุคลิกภาพด้านบทบาทของความเป็นผู้ขายสูงกว่านิสิตที่เลือกอาชีพศิลปะและมนุษยวิทยา (Elton. 1967 : 14) นอกจากนี้แล้วในปี 1977 สแตนบรี ศึกษาชนิดของบุคลิกภาพว่ามีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาวะของเจตคติทางอาชีพและความสามารถของตัวเองหรืออิทธิพลภายนอกหรือไม่ ผลการศึกษาบรากว่า ชนิดของบุคลิกภาพทุกประเภทไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาวะของเจตคติทางอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Stansbury. 1977 : 4147-A)

2. จากการพิจารณาคะแนนเฉลี่ยความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทที่เป็นอันดับหนึ่งของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัว พบว่า

2.1 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวมีความสนใจในอาชีพประเภทงานเสมียนเป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งงานประเภทนี้ ได้แก่ อาชีพพนักงานบัญชีและตรวจบัญชี พนักงานเก็บเอกสาร เลขานุการ พนักงานคำนวณสถิติ และพนักงานจัดการจราจร เป็นต้น ซึ่งความสนใจอาชีพเหล่านี้ สอดคล้องกับบุคลิกภาพแสดงตัว คือ เป็นลักษณะของบุคคลที่ชอบเข้าสังคม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ชอบสนุกสนานร่าเริง ชอบสนใจคนอื่นและโลกภายนอก ไม่ใคร่ทวงตนเอง เป็นคนกล้าแสดงออกทำอะไรมีจุดมุ่งหมาย

2.2 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีบุคลิกภาพเก็บตัวมีความสนใจในอาชีพงานนอกบ้านเป็นอันดับหนึ่ง หมายความว่า เขาชอบงานที่ต้องใช้เวลาอยู่นอกบ้านหรือสำนักงาน ซึ่งส่วนใหญ่ก็จะทำงานเกี่ยวข้องกับสัตว์ต่าง ๆ หรือการเพาะปลูก เช่น พนักงานดูแลรักษาป่า นักธรรมชาติวิทยา และงานที่เกี่ยวกับเกษตรกรรม ซึ่งความสนใจเหล่านี้สอดคล้องกับลักษณะบุคลิกภาพเก็บตัว คือ ยึดตนเองเป็นหลัก สิ่งแวดล้อมไม่มีอิทธิพลต่อเขาเท่าใดนัก ขาดความเชื่อมั่นที่จะสร้างสัมพันธ์ภาพกับสังคม ชอบทำงานตามลำพังและความคิดเห็นเป็นไปทางอนุรักษ์นิยม

3. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว มีความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีบุคลิกภาพเก็บตัวมีความสนใจในอาชีพแตกต่างกันในงานศิลปะ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 ซึ่งกล่าวว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีบุคลิกภาพต่างกัน มีความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทต่างกัน แต่ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับผลการศึกษานของ แมคควีน (Mcqueen. 1967 : 2609B-2610B) เสถียร ศรีรัตน์ (2522 : 87) ซึ่งได้ศึกษาพบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีความสนใจในอาชีพเป็นอันดับหนึ่ง หรือตัดสินใจเลือกอาชีพไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการที่ความสนใจในอาชีพของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ไม่แตกต่างกันในกลุ่มบุคลิกภาพแสดงตัว น่าจะเป็นเพราะการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพสังคมไทยอันเนื่องมาจากความเจริญทางด้านวิชาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประกอบกับการรับเอาวัฒนธรรมอื่น ๆ เข้ามามาก ซึ่งจะสังเกตได้จากการอบรมเลี้ยงดู เด็กชายและเด็กหญิงไม่แตกต่างกันมากนัก และในขณะเดียวกันความเปลี่ยนแปลงของสังคมตามที่กล่าวมาทำให้ลักษณะอาชีพที่มีอยู่มากในปัจจุบัน เปิดโอกาสให้คนประกอบอาชีพได้อย่างกว้างขวาง ยอมรับความสามารถของผู้หญิงเพิ่มขึ้น ทำให้ความสนใจของผู้หญิงและผู้ชายกระจายทั่วไปทุกอาชีพ เช่น ผู้หญิงอาจสนใจเครื่องจักรกล และผู้ชายอาจจะสนใจอาชีพประเภทบริการสังคม เป็นต้น ด้วยเหตุที่กล่าวมานี้ก็น่าจะ

ทำให้ความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ไม่แตกต่างกัน

4. จากการพิจารณาคะแนนเฉลี่ยความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทของนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว บุคลิกภาพเก็บตัว ซึ่งมีผู้ปกครองประกอบอาชีพและระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า

4.1 นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว บุคลิกภาพเก็บตัว ซึ่งมีผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการมีความสนใจในอาชีพแตกต่างกันในงานนอกบ้าน ผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขายมีความสนใจในอาชีพแตกต่างกันในงานนอกบ้าน งานจักรกล งานวิทยาศาสตร์ งานชักชวนโฆษณา งานบริการสังคม และงานเสมียน ผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทไม่แตกต่างกัน ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้างมีความสนใจในอาชีพแตกต่างกันในงานนอกบ้าน งานวิทยาศาสตร์ และงานบริการสังคม

4.2 นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว บุคลิกภาพเก็บตัว ซึ่งมีผู้ปกครองไม่ได้รับการศึกษา มีความสนใจในอาชีพแตกต่างกันในงานนอกบ้าน งานวิทยาศาสตร์ ผู้ปกครองได้รับการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีความสนใจในอาชีพแตกต่างกันในงานนอกบ้าน งานชักชวนโฆษณา งานวรรณกรรม และงานเสมียน ผู้ปกครองได้รับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มีความสนใจในอาชีพแตกต่างกันในงานนอกบ้านและงานคำนวณ ผู้ปกครองได้รับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีความสนใจในอาชีพแตกต่างกันในงานนอกบ้าน งานวิทยาศาสตร์ งานดนตรี และงานบริการสังคม

ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 3 ซึ่งกล่าวว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว บุคลิกภาพเก็บตัว ซึ่งมีผู้ปกครองประกอบอาชีพและระดับการศึกษาต่างกัน มีความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทแตกต่างกัน แต่ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สเตฟเฟนสัน ได้ศึกษาเกี่ยวกับแผนการประกอบอาชีพของนักเรียนเกรด 9 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ประสงค์ที่จะเลือกอาชีพที่เป็นวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพของผู้ปกครองพบว่ามีความสัมพันธ์กันน้อยมากใน 2 สิ่งนี้ (Stephenson. 1955 : 27 - 35)

นอกจากนี้แล้วปัจจุบันนี้การศึกษาได้พัฒนาและขยายตัวอย่างกว้างขวาง ผู้ปกครองของนักเรียนก็ยอมรับถึงความแตกต่างของบุคคลและเข้าใจถึงองค์ประกอบที่จะช่วยให้บุคคลประสบความสำเร็จในการทำงาน เช่น บุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ เป็นต้น ฉะนั้นผู้ปกครองจึงให้อิสระและไว้วางใจให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อหรือเลือกอาชีพด้วยตนเอง ด้วยเหตุนี้อาจเป็นผลทำให้ไม่พบความสัมพันธ์เด่นชัดระหว่างอาชีพของผู้ปกครองกับความสนใจในอาชีพของนักเรียน

5. นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว บุคลิกภาพเก็บตัว ซึ่งมีผู้ปกครองประกอบอาชีพ รับราชการ ค้าขาย และรับจ้าง มีความสนใจในอาชีพแตกต่างกัน และนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว เก็บตัว ซึ่งมีผู้ปกครองไม่ได้รับการศึกษา ได้รับการศึกษาในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา มีความสนใจในอาชีพแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยนี้ได้สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3 ซึ่งกล่าวว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว บุคลิกภาพเก็บตัว ซึ่งมีผู้ปกครองประกอบอาชีพและระดับการศึกษาต่างกัน มีความสนใจในอาชีพแต่ละประเภทต่างกัน แต่ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ถนอม อินทรกำเนต (2514 : 83) เปรื่อง จันดา (2519 : 69) ซึ่งได้พบว่านักเรียนที่บิดามารดามีระดับการศึกษาต่างกันเลือกวิชาเรียนหรือเลือกวิชาชีพต่าง ๆ 16 วิชาชีพ และเลือกเรียนครูไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนที่บิดามารดามีอาชีพต่างกันแต่มีความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ยังจะมีสาเหตุจากปัจจุบันนี้บุคคลในสังคมมีสามกระตือรือร้นในการศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะการศึกษานั้นจะนำไปสู่การประกอบอาชีพที่ดี หน่วยงานของรัฐเอกชนได้มีการจัดสรรและบริจาคเงินเป็นทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทุนการศึกษาที่มีมักจะมอบให้แก่เด็กที่เรียนดีแต่ยากจน เมื่อเป็นเช่นนั้นนักเรียนที่ผลการเรียนสูงก็ย่อมได้รับการสนับสนุนให้ได้รับการศึกษาสูงขึ้น ซึ่งอาจเป็นสาเหตุทำให้เด็กตัดสินใจเลือกเรียนหรือเลือกอาชีพโดยไม่ได้คำนึงถึงองค์ประกอบอื่น ๆ มากนัก เช่น ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง หรืออาชีพของผู้ปกครอง ฉะนั้นด้วยเหตุนี้ก็จะจะมีผลให้นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพ ระดับการศึกษาต่างกัน แต่ไม่มีผลให้นักเรียนมีความสนใจในอาชีพประเภทต่าง ๆ แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยพบว่า บุคลิกภาพแสดงตัว บุคลิกภาพเก็บตัว ไม่มีความสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพอาจจะเป็นเพราะการเลือกอาชีพของนักเรียนไม่เป็นไปตามสภาพความเป็นจริงหรือความเหมาะสม กล่าวคือ นักเรียนยังมีความสนใจที่ไม่แน่นอน จึงทำให้นักเรียนเลือกอาชีพโดยไม่พิจารณาในเรื่องคุณสมบัติของตนเองแต่จะยึดเฉพาะความชอบ ความสนใจเท่านั้น ด้วยเหตุนี้เมื่อนักเรียนเลือกอาชีพแล้วจึงไม่มีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพ ฉะนั้นผู้วิจัยจึงใคร่เสนอแนะฝ่ายแนะแนวดังนี้ คือ

1.1 บริการข้อเสนอแนะทางอาชีพจะต้องพยายามให้รายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพเพิ่มขึ้น เพื่อช่วยให้เด็กได้รับประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับอาชีพ โดยอาจจะพาเด็กไปชมการประกอบอาชีพต่าง ๆ จัดวันอาชีพ จัดหาข่าวเกี่ยวกับอาชีพ เป็นต้น

1.2 เนื่องจากจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้เน้นทางด้านวิชาชีพ โรงเรียนต่าง ๆ ก็สนองนโยบายโดยจัดรายวิชาต่าง ๆ ให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกเรียนตามความสนใจ ความถนัด ฉะนั้นฝ่ายแนะแนวควรจะให้เด็กได้ทดสอบความถนัด ความสนใจ ก่อนที่จะตัดสินใจเลือกเรียน ควรจะคำนึงถึงความต้องการของนักเรียนมากกว่าความสะดวกของโรงเรียน

2. ในด้านบุคลิกภาพของนักเรียน บุคลากรทุกคนในโรงเรียนรวมทั้งผู้ปกครองควร จะให้ความสนใจสังเกตนักเรียนพอสมควร เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กเก็บตัว เก็บตัวมากเกินไป หรือเด็กแสดงตัว แสดงตัวมากเกินไป ในแนวเดียวกันควรให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีบุคลิกภาพเก็บตัวมากและแสดงตัวมาก เพราะเด็กเหล่านี้จะมีปัญหาการปรับตัวโดย

2.1 ใช้บริการให้คำปรึกษา

2.2 ครูทุกคนแสดงการยอมรับในบุคลิกภาพของเด็ก

2.3 จัดกิจกรรมให้เด็กเหล่านี้เพื่อช่วยการปรับตัว

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรจะได้ทำการวิจัยเรื่องนี้ซ้ำอีก โดยใช้จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้น เพื่อให้ได้ผลที่แน่นอนยิ่งขึ้น หากจำนวนนักเรียนน้อย เมื่อแยกไปตามตัวแปรต่าง ๆ ปรากฏว่า บางตัวแปรมีนักเรียนอยู่น้อยมาก ทำให้ผลการวิจัยไม่แน่นอน

2. ควรจะได้ศึกษาว่าบุคลิกภาพประเภทอื่น ๆ เช่น บุคลิกภาพตามแนวคิดของ เอ็คเวิร์ด (E.P.P.S) หรือบุคลิกภาพตามแนวคิดของมหาวิทยาลัยมินนิโซต้า (M.M.P.I) มีความสัมพันธ์กับความสนใจในอาชีพทั้ง 10 ประเภทหรือไม่

3. ควรจะได้ศึกษาว่าความถนัดในอาชีพมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพแสดงตัว บุคลิกภาพเก็บตัวหรือไม่ อย่างไร

4. ควรจะได้ศึกษาว่า เด็กที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวและบุคลิกภาพเก็บตัวมีการปรับตัวอย่างไร

5. ควรจะได้ทดลองศึกษาเกี่ยวกับเด็กระดับอื่นและจังหวัดอื่น เพื่อจะได้นำผลมาเปรียบเทียบกับผลการศึกษานี้